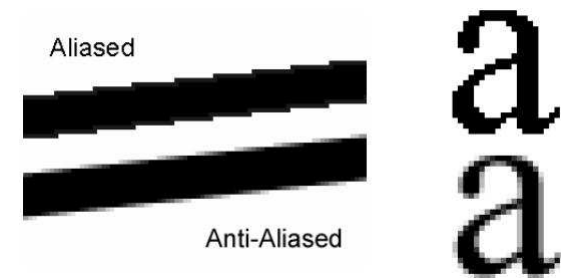
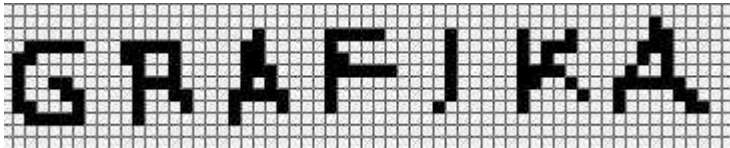

4. RASTERSKA GRAFIKA

Prikaz na zaslonu računala

- potrebna je rasterizacija objekata koje prikazujemo (pixel shader engine)
- kontinuirane objekte potrebno je diskretizirati u 2D prostoru
 - prikaz dužine, poligona, kružnice, zahtijeva diskretizaciju
 - prikaz slike na računalu zahtijeva diskretizaciju (uzorkovanje), kao bi svakom slikovnom elementu pridijelili intenzitet (boju), uređaji za snimanje npr. digitalni fotoaparati obavljaju postupak uzorkovanja
 - postupak uzorkovanja – javlja se neželjeni učinak alias koji se očituje u nazubljenim linijama ili neželjenim uzorcima na teksturi (moire)

- <http://www.cs.technion.ac.il/~cs234325/Applets/doc/html/etc/AppletIndex.html>
- <http://www.cs.technion.ac.il/~cs234325/Applets/NewApplets/experiments/antialiasing.html>

4.1 Bresenham-ov postupak

– Prikaz dužine

- određuje koje točke rastera trebaju biti osvijetljene kako bi načinili prikaz ravne linije
- postupak je u konačnici ostvariv upotrebom cjelobrojnog zbrajanja (oduzimanja) i posmaka

– osnovni algoritam 0-45°

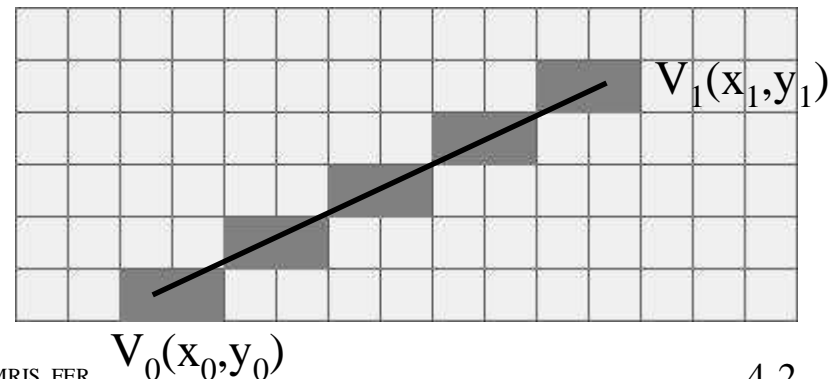
- odabiremo cjelobrojne vrijednosti koje odgovaraju središtima slikovnih elemenata (pixela) $V_0(x_0, y_0)$, $V_1(x_1, y_1)$
- jednačba pravca kroz V_0, V_1

$$y - y_0 = \frac{y_1 - y_0}{x_1 - x_0}(x - x_0), \quad y = \frac{\Delta y}{\Delta x}(x - x_0) + y_0, \quad \begin{matrix} \Delta y = y_1 - y_0 \\ \Delta x = x_1 - x_0 \end{matrix}$$

- x određuje stupac, a y redak slikovnog elementa kojeg ćemo osvijetliti

potrebno je zaokruživanje

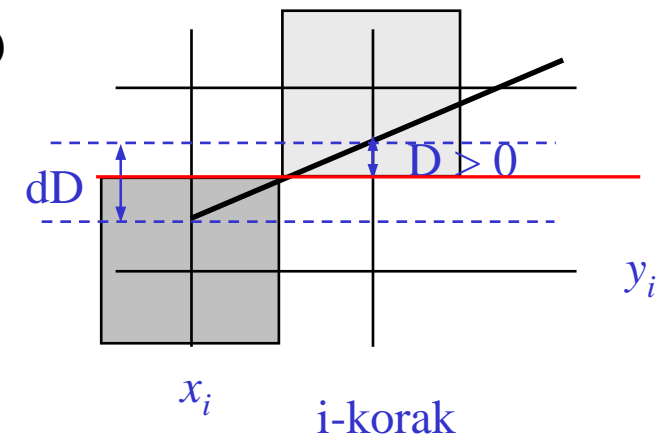
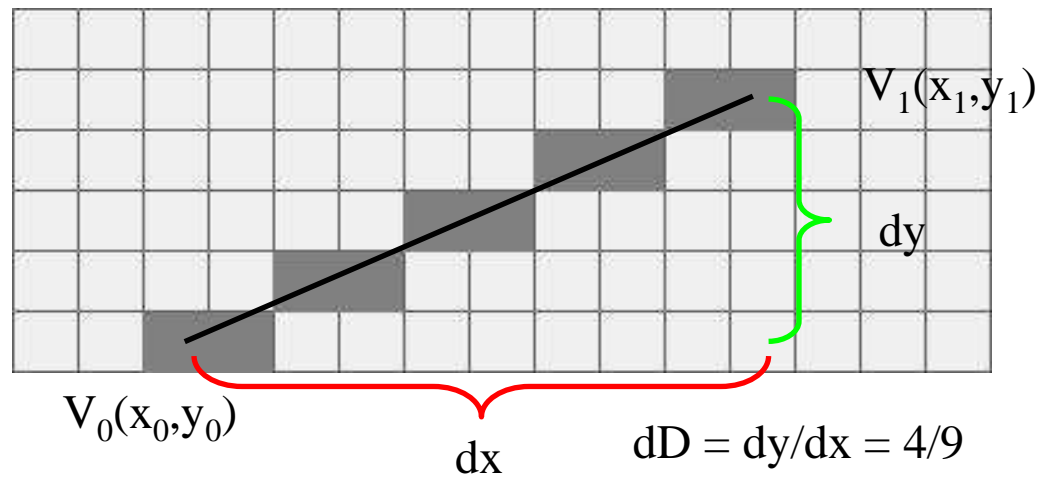
(cjelobrojne koordinate)

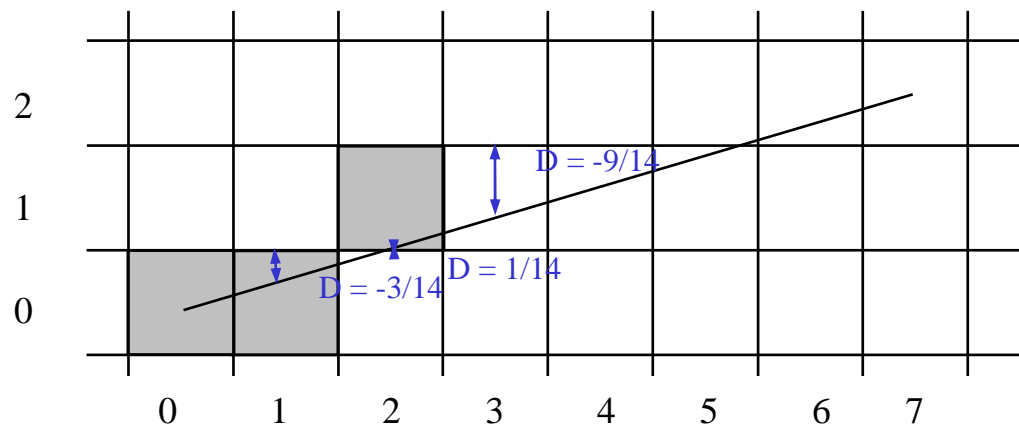

// osnovni algoritam Bresenhama za cjelobrojne koordinate x0, x1, y0, y1

```
line(x0, x1, y0, y1) {
    int dx = x1 - x0, dy = y1 - y0; // Pretpostavimo da linija nije vertikalna
    float dD = abs(dy / (float) dx); // tj. dx != 0
    float D = dD - 0.5,
    int y = y0;

    for (x= x0 to x1) {
        crtaj(x,y);
        if ( D ≥ 0 ) {
            y = y + 1;
            D = D - 1.0;
        }
        D = D + dD;
    }
}
```


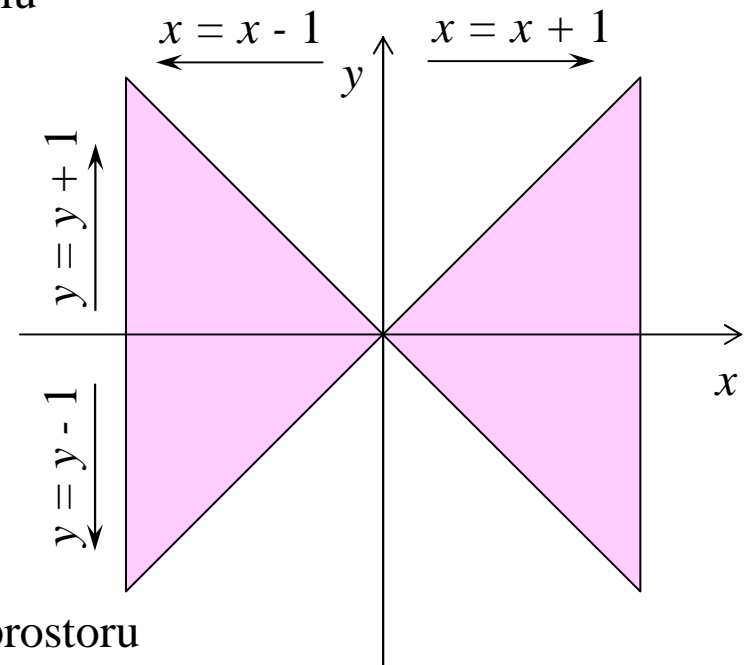

<http://www.cs.technion.ac.il/~cs234325/Applets/doc/html/etc/AppletIndex.html>

$dx = 7, dy = 2$
 $dD = 2/7,$
 $D = 2/7 - 1/2 = -3/14,$
 $y = 0$

```
for (x = 0 to 7) {
  crtaj(x,y);
  if (D ≥ 0) {y++; D- -};
  D = D + 2/7;
}
```

- ishodište zaslona je obično u gornjem lijevom uglu
- proširenje postupka 0 - 45 na sve kutove
 - razlikujemo 2 područja
 - x se povećava/smanjuje za 1
 - y se povećava/smanjuje za 1
- algoritam koji radi s cjelobrojnim vrijednostima
 - prilagođeno sklopovskoj implementaciji
 - cijeli algoritam pomnožimo s dx
 (sve naredbe na koje ima utjecaj)
- postupak je lako proširiv na diskretizaciju u 3D prostoru

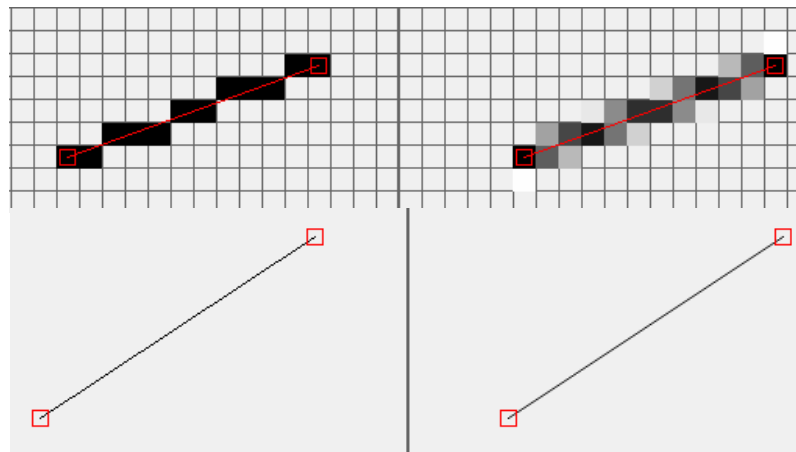

4.2 Neželjeni učinci uslijed diskretizacije

- dva načina umanjivanja učinka diskretizacije
 - udaljenost D određuje hoćemo li osvijetliti gornji slikovni element ili donji možemo koristiti D za određivanje intenziteta (sive razine) slikovnog elementa
 - npr. ako je $D = 0$, tada je $D_0 = 0,5$, $D_1 = 0,5$, ($D_1 + D_0 = 1$, 0-crno, 1-bijelo)

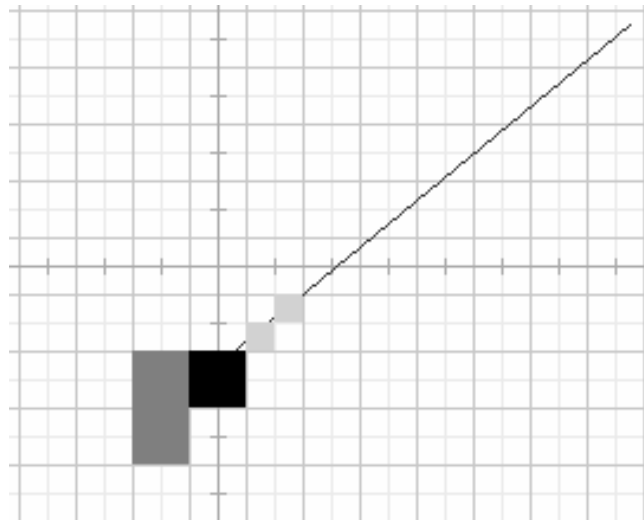
<http://www.cs.technion.ac.il/~cs234325/Applets/doc/html/etc/AppletIndex.html>

```
glLineWidth(1.5);          // potreban je RGBA mod
glEnable(GL_LINE_SMOOTH);  // ili glEnable(GL_POINT_SMOOTH);
glHint(GL_LINE_SMOOTH_HINT, GL_NICEST); // GL_NICEST ili GL_DONT_CARE
glEnable(GL_BLEND);        // omogućeno stapanje
glBlendFunc(GL_SRC_ALPHA, GL_ONE_MINUS_SRC_ALPHA);
```


Neželjeni učinci uslijed diskretizacije

- povećano uzorkovanje – povećamo razlučivost rastera
 - odredimo slikovne elemente koji bi bili osvijetljeni, na osnovi toga određujemo konačan intenzitet
 - http://www.hdm-stuttgart.de/~rk020/Files/Computeranimation/antialiasing/applet/antialiasing_applet.html

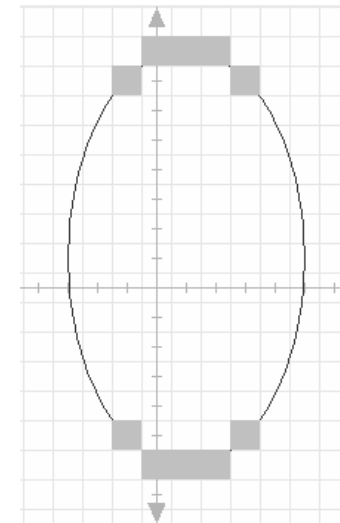
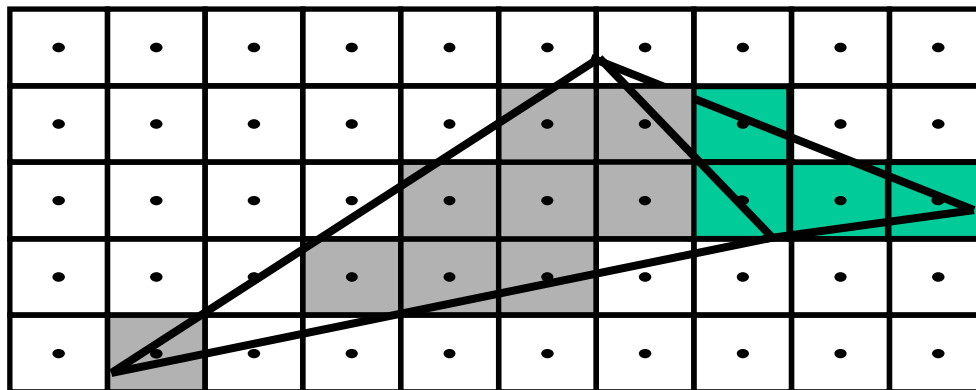
4.4 Rasterizacija dvodimanzijskih objekata

- kružnica – osnovna ideja Bresenham-ovog postupka primjenjiva je na analitički definirane objekte npr. kružnica, elipsa

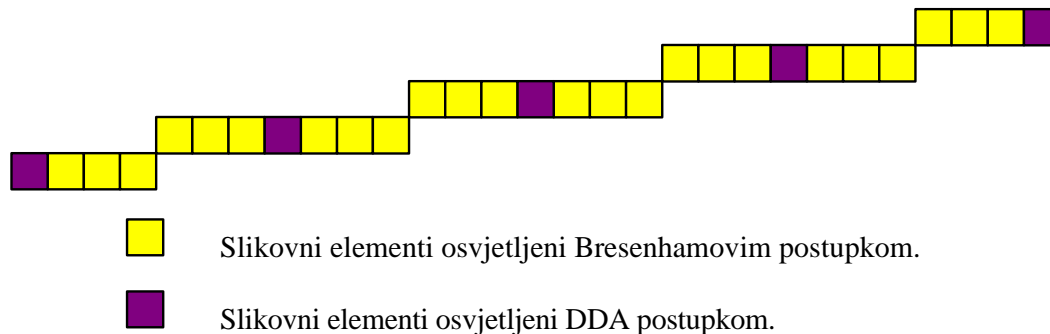
http://www.hdm-stuttgart.de/~rk020/Files/Computeranimation/rastergraphics/applet/raster_applet.html

<http://www.polaris.nova.edu/~margush/4650/bresenham/BresenhamCircle.html>

- rasterizacija poligona - rubovi
- popunjavanje poligona (uzorkovanje)
 - određivanje rubnih točaka, DDA algoritam
 - popunjavanje liniju po liniju

DDA algoritam (Digitalni Diferencijalni Analizator)

- za svaki y imamo samo *jedan* slikovni element
- <http://www.polaris.nova.edu/~margush/4650/bresenham/DDA.html>

// DDA algoritam

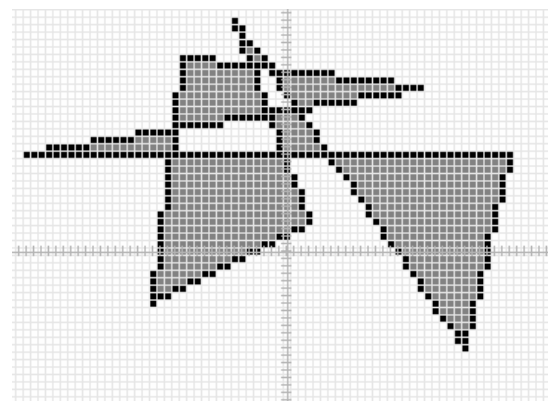
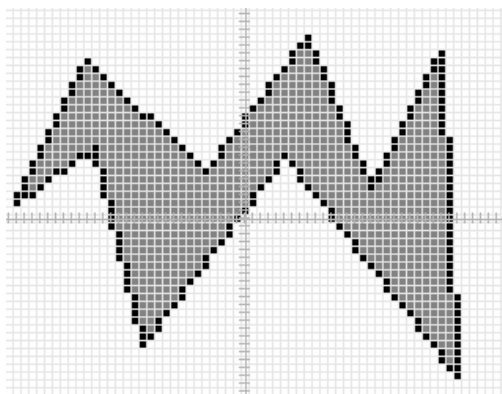
```
xi = x0;  
xf = -0.5;  
mi = (x1 - x0) div (y1 - y0);  
mf = (x1 - x0)/(y1 - y0) - mi;  
for (y = y0; y <= y1; y=y+1) {  
    crtaj (xi,y);  
    xi = xi + mi;  
    xf = xf + mf;  
    if (xf>=0) {  
        xi = xi + 1;  
        xf = xf - 1;  
    }  
}
```

// DDA - Cjelobrojne varijable

```
xi = x0;  
xf = -(y1-y0);  
mi = (x1 - x0) div (y1 - y0);  
mf = 2 * ((x1 - x0) mod (y1 - y0));  
for { y = y0; y <= y1; y=y+1) {  
    crtaj (xi,y);  
    xi = xi + mi;  
    xf = xf + mf;  
    if (xf>=0) {  
        xi = xi + 1;  
        xf = xf - 2 * (y1 - y0);  
    }  
}
```


Popunjavanje poligona

- konveksni poligoni – DDA određuje jednu lijevu i jednu desnu točku
- konkavni poligoni – bojanje od neparnih do parnih točaka
(kompleksni poligoni, s rupom)

- problem prijanjanja poligona
 - http://www.hdm-stuttgart.de/~rk020/Files/Computeranimation/polygon_filling/applet/poly_flood_boundary_fill_applet.html
- određivanje odnosa točke i poligona
 - http://www.hdm-stuttgart.de/~rk020/Files/Computeranimation/2d_geometry/applet/pointInPoly_applet.html

Alias učinci

- frekvencija uzorkovanja (gustoća slikovnih) elemenata je premala
- teorija uzorkovanja Shannon'ov torem uzorkovanja vrijedi i za 2D, 3D ... (također i u vremenskoj domeni, odnosno broj slika/s)
- prije uzorkovanja potrebno je načiniti filtriranje nisko propusnim LP filtrom, tako da frekvencijski ograničimo signal (sliku)
- različiti rekonstrukcijski filtri kojima možemo rekonstruirati ponovo kontinuirani oblik

